

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:
- Ontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 20 november 2020 tot toekenning van een projectsubsidie ter compensatie van de kosten voor noodopvang van schoolkinderen;
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit ontwerp van besluit wijzigt het besluit van de Vlaamse regering van 20 november 2020 tot toekenning van een projectsubsidie ter compensatie van de kosten voor noodopvang van schoolkinderen. De subsidie voor noodopvang aan lokale besturen voor de financiële ondersteuning van de initiatieven die noodopvang voor schoolkinderen organiseren en die aanvankelijk geregeld was tot en met 2 april 2021, wordt verlengd tot en met 30 juni 2021. Bijkomend wordt ook een aanpassing doorgevoerd die geldt met betrekking tot de paasvakantie van 2021.

Bijlage

- het voorontwerp van besluit;
- het advies van de Inspectie van Financiën van 20 maart 2021.

1. SITUERING

1. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld(en): Kanselarij en Bestuur; Opgroeien.

A. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Gelet op de hoogdringendheid wordt geen advies gevraagd aan de Raad van State, met toepassing van artikel 3, § 1, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Er is een dringende noodzakelijkheid omdat scholen en opvanginitiatieven opnieuw en nog steeds geconfronteerd worden met sluiting omwille van de gevolgen van de coronacrisis en er hierdoor noodopvang voor schoolkinderen georganiseerd moet worden. Lokale besturen/de VGC nemen hierin de regierol op. Om hen bijkomend financieel te steunen vanaf de paasvakantie van 2021, is het nodig om deze subsidie voor noodopvang op korte termijn te kunnen toekennen volgens de modaliteiten vastgelegd in dit besluit.

2. INHOUD

1. ALGEMENE TOELICHTING

Dit ontwerp van besluit regelt de wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 november 2020 tot toekenning van een projectsubsidie ter compensatie van de kosten voor noodopvang van schoolkinderen. Dit besluit regelde aanvankelijk een projectsubsidie aan lokale besturen voor de financiële ondersteuning van de initiatieven die vanaf 9 november 2020 tot en met 2 april 2021 noodopvang voor schoolkinderen organiseren. De werking van de bepalingen in voormeld besluit worden enerzijds verlengd tot en met 30 juni 2021, en anderzijds wordt er een wijziging doorgevoerd die geldt vanaf 3 april 2021).

Ook vandaag nog is er sprake van een coronapandemie en worden we opnieuw geconfronteerd met plotse sluitingen van opvanglocaties en scholen. Er blijft hierdoor een grote druk op de ouders te liggen om opvang te vinden en vaak is deze opvangnood acuut. Ouders bekijken bij sluitingen van scholen of opvanginitiatieven eerst maximaal zelf of er geen opvang kan voorzien worden via het informeel circuit. De Vlaamse Regering wil ouders nog minstens tot het einde van dit schooljaar ondersteunen door de opvangmogelijkheden te verruimen.

De regeling voor de subsidie voor noodopvang die geldt tijdens schoolperiodes, blijft daarom ook gelden vanaf 3 april 2021 tot en met 30 juni 2021. Ook tijdens de vakantieperiodes blijft hetzelfde systeem gelden tot en met 30 juni 2021, op één afwijking na: vanaf 3 april 2021 is het mogelijk om voor noodopvang tijdens vakantieperiodes een ouderbijdrage te vragen voor de noodopvang. In dat geval wordt de subsidie voor noodopvang die aan het lokaal bestuur wordt toegekend, gehalveerd.

De lokale besturen/de VGC blijven de regierol opnemen inzake het organiseren van de noodopvang. De Vlaamse regering wil hen hierin ondersteunen en voorziet daarom in een financiële vergoeding zodat de noodopvang (bijkomend opvangaanbod) ook vanaf 3 april 2021 nog gegarandeerd kan worden.

1. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

Dit artikel regelt de verlenging van de bepalingen van het besluit waarin de subsidie voor noodopvang wordt geregeld. De regeling die aanvankelijk gold tot en met 2 april 2021 wordt nu verlengd tot het einde van het schooljaar, zijnde tot en met 30 juni 2021.

Artikel 2 en artikel 3

Het tweede en derde artikel voert een wijziging door ten opzichte van de regeling die gold tot en met 2 april 2021:

Enkel wat betreft noodopvang tijdens de vakantieperiodes kan vanaf 3 april 2021 afgeweken worden van de bepaling met betrekking tot de kosteloze organisatie van noodopvang voor ouders. Het is in de paasvakantie van 2021 dus mogelijk om voor de noodopvang een ouderbijdrage te vragen. De subsidie voor noodopvang wordt in dat geval gehalveerd.

Wanneer er door de coronamaatregelen nood is aan extra inzet van personeel of infrastructuur (bijvoorbeeld wegens het verplicht werken met groepen van 25 kinderen), moeten de reguliere middelen en de compensatiemiddelen binnen de buitenschoolse opvang eerst uitgeput worden (de fase vooraleer er sprake kan zijn van noodopvang). De compensatie buitenschoolse opvang voorziet immers dat personeel beschikbaar is en doorbetaald wordt. Als er bijgevolg personeel "beschikbaar" is omdat in een buitenschoolse opvang een lage bezetting voorhanden is, dan moet de nood aan extra personeel eerst met dat personeel opgevangen worden. Dit is dan geen meerkost en kan ook niet tot een subsidie voor noodopvang leiden. Wanneer er bijvoorbeeld binnen een buitenschoolse opvang normaal gezien 50 kinderen kunnen worden opgevangen met een bepaalde capaciteit personeel en infrastructuur, maar hier omwille van de coronamaatregelen slechts 25 kinderen opgevangen kunnen worden met die bepaalde capaciteit personeel en infrastructuur, dan ontvangt die buitenschoolse opvang een compensatie wegens lage bezetting. Met die compensatiemiddelen wordt het personeel van de buitenschoolse opvang bijna volledig doorbetaald en dit personeel moet dan eerst ingezet worden om de kinderen op te vangen die niet op de oorspronkelijke locatie opgevangen kunnen worden, of waarvoor 'extra personeel' nodig is wegens de coronamaatregelen. Pas wanneer er dan nog nood is aan de inzet van extra personeel of infrastructuur, kan het lokaal bestuur hiervoor een beroep doen op de subsidie voor noodopvang.

De compensatiemiddelen worden dus ook gezien als 'middelen buitenschoolse opvang' die uitgeput moeten worden in de fase voor de noodopvang. Wanneer er na het inzetten van alle middelen buitenschoolse opvang (inclusief de inzet van personeel dat "beschikbaar" is via de compensatiemiddelen) in een gemeente dan nog nood is aan het inzetten van extra personeel/infrastructuur om deze kinderen op te vangen, dan kan het lokaal bestuur een beroep doen op de subsidie voor noodopvang. Het lokaal bestuur geeft dan het aantal effectief opgevangen kinderen door die opgevangen worden door het inzetten van extra personeel/infrastructuur. Bij een eventuele controle moeten de lokale besturen dan ook kunnen aantonen dat de middelen voor noodopvang aangevraagd werden voor de inzet van

extra personeel/infrastructuur en waarvoor de reguliere middelen of compensatie buitenschoolse opvang tekortschoten.

De compensatieregeling buitenschoolse opvang waarvan sprake, wordt geregeld in het besluit van de Vlaamse regering van 13 november 2020 tot regeling van een algemene en selectieve subsidie voor de organisatoren van kinderopvang en buitenschoolse opvang en van maatregelen voor gezinnen in de kinderopvang en de buitenschoolse opvang naar aanleiding van de gevolgen van het COVID-19 virus, en de besluiten die dit besluit wijzigen.

Artikel 4

Dit artikel bepaalt dat de subsidie voor noodopvang vanaf 3 april 2021 uiterlijk op 31 juli 2021 moet worden aangevraagd door de lokale besturen en dat de subsidie uiterlijk op 30 november 2021 zal worden uitbetaald.

Artikel 5

Dit artikel regelt dat de voorgaande artikelen (1 tot en met 4) uitwerking hebben vanaf 3 april 2021. Tot en met 2 april 2021 blijft dus het 'oude' systeem inzake noodopvang van schoolkinderen gelden.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

1. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De subsidie in dit besluit is een financiële compensatie aan lokale besturen, bedoeld voor de compensatie van het creëren van bijkomend opvangaanbod door de lokale besturen zelf of door andere lokale actoren.

Voor de periode vanaf 3 april 2021 wordt de budgettaire impact berekend op basis van dezelfde methodologie voor de periode 9 november 2020 tot en met 2 april 2021, waarbij echter de volgende parameters worden bijgesteld:

De behoefte aan opvang wordt als volgt bijgesteld op basis van de reeds ingediende aanvragen voor de periode 9 november 2020 tot en met 2 april 2021:

- Tijdens de schoolperiode: voor 3% van de leerlingen dient opvang te worden georganiseerd, ongeacht of dit een volle of een halve opvangdag is (deze 3% ligt een stuk boven de reeds ingediende subsidieaanvragen tijdens de periode 9 november 2020 tot en met 2 april 2021, maar een voorzichtige raming is aangewezen gezien het grillige verloop van de pandemie en het feit dat besturen nog aanvragen kunnen indienen). Dat resulteert voor de schoolperiode in een potentiële vraag voor 28.980 kinderen waarvoor per dag opvang moet worden voorzien. In eerste instantie doen de scholen beroep op het personeel en de infrastructuur waarover het brede onderwijsveld beschikt. Er wordt van uitgegaan dat op die manier 50% van de benodigde opvang kan georganiseerd worden, waardoor de opvangnood daalt naar 14.490 kinderen per dag.

Het Agentschap Opgroeien schatte in dat 30% van de capaciteit aan buitenschoolse kinderopvang (45.391 plaatsen) kan gemobiliseerd worden om opvang tijdens de schooluren te organiseren, ofwel 13.617 plaatsen. Dat resulteert in een netto vraag naar opvangcapaciteit van 873 opvangplaatsen per dag tijdens de schoolperiode.

- Tijdens de vakantieperiode: voor 2% van de leerlingen dient per dag een volledige opvangdag te worden georganiseerd en voor 1,5% van de leerlingen dient per dag een halve opvangdag te worden georganiseerd (deze percentages liggen in lijn met de reeds ingediende subsidieaanvragen tijdens de periode 9 november 2020 tot en met 2 april 2021, met inbouw van een marge gezien het grillige verloop van de pandemie en het feit dat besturen nog aanvragen kunnen indienen). Dat resulteert voor de vakantieperiode in een potentiële vraag van 16.905 kinderen waarvoor per dag opvang moet worden voorzien. Het Agentschap Opgroeien schatte in dat ook tijdens deze periode 30% van de capaciteit aan buitenschoolse kinderopvang (45.391 plaatsen) kan gemobiliseerd worden om extra opvang te organiseren, ofwel 13.617 plaatsen. Dat resulteert in een netto vraag naar opvangcapaciteit van 3.288 opvangplaatsen per dag tijdens de vakantieperiode.

Het aantal dagen voor de schoolperiode of vakantieperiode wordt als volgt geraamd:

- Voor de schoolperiode wordt maximaal uitgegaan van 8 dagen; dit is 3/5 van het aantal dagen dat voor de voorgaande periode als uitgangspunt werd genomen.
- Voor de vakantieperiode wordt maximaal uitgegaan van 13 dagen, zijnde 10 dagen voor de paasvakantie, Hemelvaart (2 dagen) en Pinkstermaandag.

Voor de opvang tijdens de vakantieperiode kan het lokaal bestuur ervoor opteren om een ouderbijdrage te vragen, waardoor de subsidie in dat geval halveert. Er wordt voorzichtigheidshalve vanuit gegaan dat voor 10% van het totaal aantal opvangdagen een ouderbijdrage zal worden gevraagd door de lokale besturen.

De bovenstaande werkwijze leidt tot een geraamd bedrag van 1.338.743,63 euro of afgerond 1.339.000,00 euro, zoals berekend in onderstaande tabel.

Totaal # lln	% lln met opvangnood	Buffercap. bij scholen		Buitenschoolse opvangcap.	Netto vraag opvangcapaciteit per dag	# dagen	Totaal aantal opvangdagen	Bedrag / dag	Totaal bedrag
(A)	(B)	(C)	(D) =(A) * (B) * (C)	(E)	(F) = (D) - (E)	(G)	(H) = (F) * (G)	(I)	(J) = (H) * (I)
Schoolperiode									
483.000	3,00%	50,00%	7.245	6.809	436	8	3.491	€ 30,00	€ 104.724,00
483.000	3,00%	50,00%	7.245	6.809	436	8	3.491	€ 20,00	€ 69.816,00
		28.980	14.490	13.617	873				
Vakantieperiode									
483.000	2,00%	-	9.660	6.809	2.851	13	37.068	€ 30,00	€ 1.112.026,50
483.000	1,50%	-	7.245	6.809	436	13	5.673	€ 20,00	€ 113.451,00
		16.905	16.905	13.617	3.288		Impact ouderbijdragen		-€ 61.273,88
									€ 1.338.743,63

De benodigde middelen worden gecompenseerd via een herverdelingsbesluit vanuit de algemene provisie voor coronamaatregelen van Financiën en Begroting op de coronabasisallocatie.

Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën met referentienummer GDR/MDM/21/0133 werd verleend op 20 maart 2021.

De inspectie merkt op dat in de toelichting m.b.t. artikel 2 en artikel 3 van het OBVR wordt verwezen naar 2 wijzigingen. De eerste wijziging heeft betrekking op de ouderbijdragen. Dit is een redactionele fout in de toelichting van het OBVR, en werd rechtgezet.

De inspectie vraagt of lokale besturen bij eventuele controle moeten kunnen aantonen dat de subsidie werd aangevraagd voor de inzet van extra personeel/infrastructuur en waarvoor de reguliere middelen of compensatie buitenschoolse opvang tekortschoten. Ook bij deze verlenging moeten de lokale besturen bij controle kunnen aantonen dat alle andere vormen van opvang eerst werden uitgeput.

De inspectie verwijst naar haar eerder advies met als referentie GDR/MDM/20/0605 waarbij o.a. de vraag werd gesteld of het aantal leerlingen niet kon worden geactualiseerd en ondertussen de resultaten van het onderzoek inzake de gebruikte aannames niet ter beschikking is. Gedetailleerde cijfers voor de aanname dat 50% kan worden opgevangen door beroep te doen op het personeel en de infrastructuur waarover het brede onderwijsveld beschikt en dat 30% van de capaciteit aan buitenschoolse kinderopvang kan gemobiliseerd worden om opvang tijdens de schooluren te organiseren, zijn niet beschikbaar. Voor een inschatting van het totaal aantal opvangdagen werd uitgegaan van de reeds ingediende aanvragen voor de periode 9 november 2020 tot en met 2 april 2021. Bij die inschatting werd enige marge genomen gezien het grillige verloop van de pandemie en het feit dat besturen nog aanvragen kunnen indienen voor de lopende periode.

Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verleend op 25 maart 2021.

B. ESR-TOETS

Zie : hoger (Punt A – Budgettaire impact voor de Vlaamse overheid).

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- 1 personeel: het voorstel heeft een minimale weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 werkingsuitgaven: het voorstel heeft een weerslag op de lopende uitgaven van de lokale besturen, maar wordt integraal gecompenseerd door de subsidie;
- 3 investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 ontvangsten: het voorstel heeft bijkomende ontvangsten als gevolg.

Conclusie: het voorstel heeft geen significante weerslag op de lokale besturen.

4. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 november 2020 tot toekenning van een projectsubsidie ter compensatie van de kosten voor noodopvang van schoolkinderen;
- 2° de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE